

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร คู่มือ ตำรา งานวิจัย หลักการ ทฤษฎี และแนวคิดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

1. ความหมายของพลศึกษา
2. ความสำคัญของพลศึกษา
3. รูปแบบของกิจกรรมพลศึกษา
4. จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนพลศึกษา
5. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)
6. พลศึกษาตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)
7. หลักการทางพลศึกษา
8. หลักการสอนอย่างมีระบบและขั้นตอนการสอนพลศึกษา
9. ความรับผิดชอบของครูประจำชั้นและครูพลศึกษา
10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของพลศึกษา

ในสมัยก่อนพลศึกษา หมายถึง วิชาที่ฝึกทักษะว่าด้วยเรื่องของการใช้กำลังกาย ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อและทักษะการเล่นกีฬาแต่ละชนิด แต่ปัจจุบันนี้ความหมายของวิชาพลศึกษา มีความหมายกว้างกว่าเดิม ซึ่งนอกจากจะเป็นการฝึกเพื่อความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ ทักษะการเล่นความมีสุขภาพดีที่ดีแล้ว ยังหมายถึง สุขภาพทางจิต ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬาและความเป็นสุภาพบุรุษอีกด้วย (Randall, 1967, p.31)

กูต (Good, อ้างใน จรินทร์ ธานีรัตน์, 2510, หน้า 16-18) ได้กล่าวถึงความหมายของพลศึกษาว่า พลศึกษาหมายถึงโครงการของการจัดการสอน การเข้าร่วมในกิจกรรมที่ต้องใช้กล้ามเนื้อใหญ่เพื่อที่จะส่งเสริมการพัฒนาการอันพึงประสงค์ทางกายทางทักษะ ทางกลไก และทางทัศนคติ

พงษ์ศักดิ์ พละพงศ์ (ม.ป.ป., หน้า 24) ได้ให้ความหมายของพลศึกษาว่า พลศึกษา คือ การศึกษาแขนงหนึ่งที่ใช้กิจกรรมที่ได้เลือกสรรแล้วให้ได้รับผลอันเป็นกระบวนการทางการศึกษาอย่างจริงจังอันจะปรากฏผลให้มองเห็นได้คือ

1. เป็นการพัฒนาการทางกายและอวัยวะต่างๆ ทำงานได้ดีมีประสิทธิภาพ
2. ช่วยพัฒนาการด้านจิตใจ
3. เพิ่มพูนและพัฒนาการทางอารมณ์
4. ส่งเสริมการพัฒนาการทางสังคม
5. เป็นการสร้างทัศนคติความเป็นพลเมืองดี

นอกจากนี้ วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2539, หน้า 23) ได้ให้ความหมายของพลศึกษาซึ่งแปลมาจากภาษาอังกฤษ Physical Education หมายถึง กระบวนการทางการศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งช่วยเพิ่มพูนและพัฒนาร่างกายของมนุษย์ให้ดีขึ้น กล่าวได้ว่า พลศึกษา คือ วิชาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และทักษะ โดยใช้กิจกรรมการออกกำลังกายหรือกีฬาต่างๆ เป็นสื่อของการเรียน

เมื่อพิจารณาความหมายของพลศึกษาที่นักวิชาการหลายท่านได้ให้ไว้ พอสรุปได้ว่า พลศึกษาเป็นกระบวนการทางการศึกษาที่ใช้กิจกรรมการออกกำลังกายเป็นเครื่องมือเพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม

ความสำคัญของพลศึกษา

พลศึกษาเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้บุคคลมีความแข็งแรงสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ซึ่งสามารถแสดงออกได้ด้วยการปฏิบัติต่องานหรือภารกิจต่าง ๆ โดยไม่เหน็ดเหนื่อยเป็นระยะเวลานานได้ผลดีซึ่งเรียกว่าเป็นสมรรถภาพ จะเป็นการเล่นกีฬาหรือเกมต่างๆ ก็จัดว่าเป็นกิจกรรมทางพลศึกษาเช่นกัน

การกีฬาได้พัฒนามาจากการเล่นหรือเกม เป็นที่ยอมรับกันว่ากรีกโบราณรู้จักจัดการแข่งขันกีฬาตั้งแต่ 776 ปีก่อนคริสตศักราช ซึ่งเรียกว่า กีฬาโอลิมปิก ยุคโบราณ จุดมุ่งหมายของการแข่งขันก็เพื่อเป็นการบวงสรวงเทพเจ้า เพื่อแสดงออกด้านสมรรถภาพทางกาย เพื่อความสามัคคี ตลอดจนเพื่อความมีสุขภาพดี สมรรถภาพทางกายเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในการดำรงชีวิตมนุษย์

สังคมหรือประเทศใดจะเจริญก้าวหน้าได้ก็ต่อเมื่อสมาชิกของสังคมหรือประชาชนในประเทศนั้นมีสมรรถภาพทางกายดี สมรรถภาพทางกายนับเป็นพื้นฐานในการที่จะทำให้มนุษย์ประกอบภารกิจในชีวิตประจำวันได้สำเร็จเป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพ เนื่องจากมนุษย์ต้องเผชิญกับปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับสวัสดิภาพความปลอดภัย การต่อสู้ดิ้นรน การหนีภัยธรรมชาติ ตลอดจนการแสวงหาอาหารและที่อยู่อาศัย สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นแรงผลักดันให้มนุษย์เราต้องมีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์อยู่เสมอ เพื่อให้รอดพ้นจากภัยอันตรายต่างๆ และมีชีวิตอยู่ได้ต่อไป ดังนั้นไม่ว่าจะอยู่ในยุคใดสมัยใดก็ตามรากฐานของการอยู่รอดของชีวิตมนุษย์ก็คือการมีสมรรถภาพทางกายที่ดีนั่นเอง (พิชิต ภูติจันทร์, 2535, หน้า 6)

พลศึกษาเป็นการศึกษาที่สำคัญยิ่งสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาเพราะพลศึกษาเป็นเครื่องช่วยพัฒนาลักษณะนิสัย และความสามารถต่างๆ ของเด็กแต่ละคน ระหว่างที่ผู้เรียนเรียนพลศึกษาและเล่นกีฬาต่างๆ ครูย่อมมีโอกาสดูแลและรู้ถึงนิสัยใจคอ พฤติกรรมของเด็กและความต้องการของเด็กได้เป็นอย่างดี การได้สังเกตเห็นพฤติกรรมจะทำให้รู้ว่าเด็กบกพร่องเรื่องใดสนใจเรื่องอะไร และมีความสามารถ ความถนัดทางด้านใด ซึ่งจะเป็นข้อมูลให้ครูได้หาทางแก้ไขได้ถูกต้อง และเด็กจะได้ปรับปรุงตนเองให้เหมาะสมกับสังคมและเข้ากับเพื่อนฝูงได้ กิจกรรมพลศึกษาส่วนใหญ่ให้มีการเล่นเป็นกลุ่ม เป็นทีม ซึ่งจะช่วยให้เด็กได้รู้จักวิธีการเล่นร่วมกัน เล่นเพื่อส่วนรวม เกิดความรับผิดชอบต่อส่วนรวม นอกจากนั้นการเล่นบางอย่างช่วยฝึกให้เด็กรู้จักใช้วชิระให้สัมพันธ์กัน รู้จักบังคับการเคลื่อนไหวของร่างกาย เช่น การโยนลูกบอลขึ้นเตะ เด็กต้องใช้ตา มือ เท้า ให้สัมพันธ์กัน และต้องรู้จักบังคับการเคลื่อนไหวของมือและขา เพื่อให้เตะลูกบอลได้ถูกต้อง การบังคับด้วยวิธีการเช่นนี้จะทำให้เด็กเกิดความมั่นใจในตนเอง (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2535, หน้า 37)

รูปแบบของกิจกรรมพลศึกษา

บุชเชอร์และโคนิค (Bucher and Koenig, อ้างใน วาสนา คุณาอภิสิทธิ์, 2539, หน้า 255-256) แบ่งกิจกรรมพลศึกษาเป็น 7 ประเภทดังนี้

1. เกมและกีฬา (Games, Sports and Athletics) ประกอบด้วยกิจกรรมประเภทเดี่ยว เช่น ยิงธนู แบดมินตัน และกิจกรรมประเภททีม เช่น ฟุตบอล บาสเกตบอล วอลเลย์บอล
2. กิจกรรมเข้าจังหวะ (Rhythmic Activities) ประกอบด้วยการเล่นรำพื้นเมือง โม่เตีร์นแดนซ์ การเต้นรำที่แสดงถึงความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น
3. กิจกรรมทางน้ำ (Aquatics Activities) ประกอบด้วยว่ายน้ำ แล่นเรือ เรือใบ พายเรือ โปโลน้ำ กระโดดน้ำ เป็นต้น

4. กิจกรรมทดสอบตนเอง (Self-testing Activities) ประกอบด้วยยืดหยุ่น ต่อตัว กีฬาลู่
และลาน เป็นต้น

5. กิจกรรมการอยู่ค่ายพักแรมและกิจกรรมกลางแจ้ง (Camping and Outdoor Activities)
ประกอบด้วยพายเรือแคนู การเดินทางไกล การเล่นสกี เป็นต้น

6. กิจกรรมนันทนาการในสังคม (Social-recreational Activities) ประกอบด้วย
เล่นสเกตเป็นกลุ่ม สีสากล เป็นต้น

7. กิจกรรมเสริมสร้าง แก้ไข และป้องกันร่างกาย (Body-building, Corrective and
Preventive Activities) ประกอบด้วยการวิ่งเหยาะ การเสริมสร้างร่างกายเฉพาะส่วน เป็นต้น

ส่วน วิลกูส (Willgoose, อ้างใน วาสนา คุณาอภิสิทธิ์, 2539, หน้า 256) ได้แบ่งเป็น
๓ ประเภท ได้แก่

1. กิจกรรมสร้างสมรรถภาพและกลไกของร่างกาย
2. กิจกรรมทางน้ำ
3. กิจกรรมทดสอบตนเอง
4. เกม
5. กีฬาประเภททีม
6. กิจกรรมเข้าจังหวะและการเต้นรำ
7. กิจกรรมการประเมินผล (ทักษะและความรู้)
8. กิจกรรมสำหรับการแข่งขันกีฬาภายใน
9. กิจกรรมสำหรับการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน

พงษ์ศักดิ์ พลະพงค์ (ม.ป.ป., หน้า 31-36) ได้จัดแยกกิจกรรมพลศึกษาเป็น 8
ประเภทดังนี้

1. กิจกรรมการเล่นเบ็ดเตล็ด
2. กิจกรรมการเล่นเป็นนินยายเลียนแบบ
3. กิจกรรมเล่นเข้าจังหวะ
4. กิจกรรมทดสอบสมรรถภาพตนเอง
5. กิจกรรมการเล่นนำไปสู่กีฬาใหญ่หรือเกมหน้า
6. กิจกรรมเกมส์และกีฬา
7. กิจกรรมอยู่ค่ายพักแรมและเดินทางไกล
8. กิจกรรมที่ช่วยแก้ความบกพร่องทางกาย

เมื่อพิจารณารูปแบบของกิจกรรมพลศึกษาที่นักวิชาการหลายท่านได้ให้ไว้ พอสรุปได้ว่า พลศึกษาเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้บุคคลได้มีการออกกำลังกายเพื่อช่วยเสริมสร้าง แก้ไขและป้องกัน ความบกพร่องของร่างกายให้มีสมรรถภาพทางกายสมบูรณ์ แข็งแรง ซึ่งมีทั้งกิจกรรมประเภทราย บุคคลและประเภททีม

จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนพลศึกษา

วาสนา คุณากฤษี (2539, หน้า 27) ได้สรุปจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน พลศึกษาไว้ 5 ประการดังนี้

1. พัฒนาการทางด้านร่างกาย (Physical Development) คือ ความต้องการให้นักเรียน เป็นบุคคลที่มีร่างกายแข็งแรง มีสุขภาพสมบูรณ์อยู่เสมอ ทำให้เกิดความแข็งแรง ความอดทน พละกำลัง ความเร็ว ความคล่องตัว ปฏิกริยาตอบสนอง ความยืดหยุ่น ความสมดุลที่รวมเรียกว่า สมรรถภาพทางกาย (Physical Fitness) ได้เป็นอย่างดี
2. พัฒนาการทางด้านจิตใจ (Mental Development) คือ ความต้องการให้นักเรียน เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นคนมีเหตุมีผล รู้จักใช้สติปัญญาไตร่ตรอง ตัดสินใจได้เด็ดขาด ถูกต้องและรวดเร็ว สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี
3. พัฒนาการทางด้านอารมณ์ (Emotional Development) คือ ความต้องการให้นักเรียน เป็นคนที่รู้จักการควบคุมอารมณ์ มีความยับยั้งชั่งใจ อดทน อดกลั้น ไม่โกรธง่าย ภูมิใจตนเอง เมื่อประสบความสำเร็จในการเล่นกีฬา มีการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น มีความเชื่อมั่นในตนเอง และรู้จักการควบคุมอารมณ์ เพื่อจะได้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
4. พัฒนาการทางด้านสังคม (Social Development) คือ ความต้องการให้ผู้เรียนฝึกการ ปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น เป็นเรื่องเกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์ การอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย การฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตาม (Leadership) หรือการเลือกหัวหน้าทีม การเล่นกีฬาเป็นทีม เป็น กลุ่มทำให้ทุกคนต้องพึ่งพาอาศัยกัน สามัคคี และรับผิดชอบร่วมกัน รู้จักการวางตนเมื่อเป็นผู้แพ้ หรือผู้ชนะ เป็นต้น
5. พัฒนาการทางด้านทักษะ (Skill Development) คือ ความต้องการให้นักเรียนได้เกิด พัฒนาการทำงานสัมพันธ์กันระหว่างระบบกล้ามเนื้อกับระบบประสาท (Muscular and Nervous Coordination) ผลจากการทำงานสัมพันธ์กันของระบบดังกล่าวจะก่อให้เกิดทักษะ ซึ่งทักษะนั้น จะเกิดขึ้นได้ด้วยการฝึกฝนอยู่เป็นประจำ เป็นทักษะในการใช้วัยวะส่วนต่างๆ ของร่างกาย ประกอบการใช้สติปัญญาในขณะที่เล่นกีฬา เมื่อมีทักษะแล้วนักเรียนก็อยากที่จะเล่นกีฬาต่อไป

ทำให้เกิดการเรียนรู้มากขึ้นส่งผลให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ แรนดอล (Randall, 1967, pp. 36-37) ได้สรุปไว้คือ

1. ต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้สึกว่าสภาพร่างกาย จิตใจ อยู่ในสภาพดี
2. สามารถจะทำงานได้ตลอดวันโดยไม่รู้สึกเหนื่อยเกินไป เมื่อร่างกายได้พักผ่อนก็จะฟื้นสภาพได้ดีดังเดิม
3. สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างเหมาะสม

นอกจากนี้วิชาพลศึกษายังมีจุดมุ่งหมายรวมไปถึงการพัฒนาด้านสภาพจิตใจ ทักษะที่ดีงามทั้งต่อตัวเองและสังคม

แวนเนียร์ (Vannier, 1966, p.7) ได้กล่าวถึงเป้าหมายที่สำคัญในการสอนพลศึกษา 5 ด้าน ได้แก่

1. ความสมบูรณ์ของร่างกาย
2. เพิ่มพูนความชำนาญและความถูกต้อง
3. ความรอบรู้
4. ทักษะและความชื่นชม
5. การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

ถนอมวงศ์ กฤษณ์เพชร (2538, หน้า 250) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนพลศึกษาไว้ดังนี้

1. เพื่อให้มีโอกาสแสดงความสามารถสูงสุดของตนเองกับเพื่อนร่วมชั้น ร่วมโรงเรียนและสถาบันภายนอก
2. เพื่อส่งเสริมให้เกิดคุณลักษณะและคุณธรรมตลอดจนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา ความมีระเบียบวินัย ความตรงต่อเวลาและความสามัคคี เป็นต้น
3. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาความเป็นเลิศทางการกีฬา
4. เพื่อใช้การกีฬาส่งเสริมสัมพันธไมตรีที่ดีระหว่างโรงเรียน สถาบันต่าง ๆ ตลอดจนประเทศต่าง ๆ และเป็นการเผยแพร่ชื่อเสียงของประเทศอีกด้วย

สมคิด ชิตประสงค์ (2517, หน้า 26) ได้กล่าวว่าในการสอนพลศึกษาต้องให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของวิชาการพลศึกษา ซึ่งให้สัมฤทธิ์ผลทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ และสังคม จึงตั้งจุดประสงค์ของการสอนพลศึกษาไว้ดังนี้

1. ให้นักเรียนมีสมรรถภาพทางด้านร่างกาย ได้แก่ ความแข็งแรง ความทนทาน ความคล่องแคล่วว่องไว ความเร็ว

2. เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีทักษะในด้านต่างๆ เพื่อนำทักษะในการกีฬาเหล่านั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตัวเองในชีวิตประจำวัน เพราะทักษะหรือความสำเร็จเป็นแรงจูงใจ ที่จะให้บุคคลนั้นเล่นกีฬานั้นต่อไปเรื่อยๆ

3. ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในกฎระเบียบ กติกา และมารยาทการเล่นกีฬาประเภทต่างๆ และที่สำคัญคือให้นักเรียนได้เป็นผู้เล่นและผู้ดูที่ดี นับว่ามีความสัมพันธ์ควบคู่ไปกับการสอนทักษะ ซึ่งจะนำมาสู่จุดหมายปลายทางของการกีฬา ซึ่งครูจะต้องสอนและอบรม

4. ต้องการให้นักเรียนมีคุณลักษณะประจำตัวคือ มีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้แพ้ รู้ชนะ รู้ภัย สามัคคีกลมเกลียว รักใคร่ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี

5. ส่งเสริมให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการออกกำลังกายของตัวเอง และสุขภาพของร่างกายและช่วยให้นักเรียนได้เลือกกิจกรรมที่ดีมีประโยชน์ต่อสุขภาพและถูกสุขลักษณะ

อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนพลศึกษา มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทั้ง 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านพุทธิพิสัย คือ ต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในกฎระเบียบ กติกา มารยาทการเล่นกีฬา สามารถเลือกกิจกรรมพลศึกษาได้อย่างเหมาะสมกับเพศ วัย และความสามารถของตนเอง

2. ด้านทักษะพิสัย คือ ต้องการให้ผู้เรียนมีทักษะการใช้กล้ามเนื้อให้สัมพันธ์กับระบบประสาท เกิดทักษะที่ดีในการออกกำลังกาย ในการเล่นกีฬาส่งผลให้มีสุขภาพร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง ทำให้การเรียนมีประสิทธิภาพ

3. ด้านจิตพิสัย คือ ต้องการให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะและคุณธรรม เป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นคนมีเหตุผล แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี เป็นผู้มีน้ำใจเป็นนักกีฬา มีทัศนคติที่ดีต่อการออกกำลังกายและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างปกติสุข

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ได้ระบุไว้ดังนี้คือ การศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นการศึกษาพื้นฐานที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตให้พร้อมที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคม ตามบทบาทและหน้าที่ของตนในฐานะพลเมืองดีตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขโดยให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ทำงานเป็น และครองชีวิตอย่างสงบสุข (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2534, หน้า 1) จากจุดมุ่งหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ที่กล่าวข้างต้นมีส่วนหนึ่ง

ที่ต้องอาศัยกิจกรรมพลศึกษา เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ระบุว่า มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ

พลศึกษาตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)

ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ได้กำหนดพลศึกษาไว้ในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ซึ่งแยกออกเป็น 3 ช่วงตามระดับชั้นดังนี้ (กรมวิชาการ, 2534)

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 บูรณาการเป็น 6 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่

หน่วยที่ 1 มั่นใจในการเคลื่อนไหว

ฝึกปฏิบัติด้วยการใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายทำจังหวะและเคลื่อนไหวให้สัมพันธ์กับจังหวะ เพื่อให้รู้ความสัมพันธ์ระหว่างการเคลื่อนไหวร่างกายอย่างมั่นใจ สามารถนำเคลื่อนไหวร่างกายไปใช้ในการเล่นเพื่อความเพลิดเพลิน

หน่วยที่ 2 ใฝ่รู้ใฝ่เรียน

สังเกต เปรียบเทียบลักษณะการเคลื่อนไหวของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว เพื่อให้เห็นคุณค่าของความสวยงามตามธรรมชาติ และคุณประโยชน์ของการสังเกตที่ดีต่อการเพิ่มพูนความเข้าใจ และความรู้สึกต่อธรรมชาติ มีความชื่นชมต่อการใฝ่รู้ใฝ่เรียน

หน่วยที่ 3 สนุกกับจินตนาการ

ฟังเพลง เคลื่อนไหวร่างกายตามแบบที่กำหนดให้ เพื่อให้สามารถคิดและแสดงความรู้สึกจากการรับรู้ความงาม ความไพเราะ สนุกสนานอย่างอิสระ และสามารถเล่นร่วมกับผู้อื่นได้

หน่วยที่ 4 พัฒนาความสามารถของตนเอง

ฝึกเคลื่อนไหวร่างกายด้วยการเดิน วิ่ง กระโดด หมุนตัว กลับตัว ยืน ขว้าง ปา เหยียง ให้เข้ากับจังหวะ ตามแบบที่กำหนดให้ ฝึกเล่นแบบผลัด เล่นโลดโผน เพื่อให้มีทักษะในการเคลื่อนไหวให้เข้ากับจังหวะได้อย่างถูกต้อง เห็นคุณค่าของการฝึกฝนและแก้ไขข้อบกพร่องที่นำไปสู่การมีทักษะที่ดีขึ้น

หน่วยที่ 5 ครอบครัวยุคใหม่มีความสุข

ศึกษารูปแบบของครอบครัวที่ดีจากเรื่องราวตัวอย่างในสังคม เพื่อให้มีความชื่นชมต่อการมีครอบครัวที่ดีและเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตน มีความรับผิดชอบ ประหยัด ขยันหมั่นเพียร อดทน และเมตตากรุณา

หน่วยที่ 6 โรงเรียนดีมีวินัย

ศึกษารูปแบบของการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของห้องเรียนและโรงเรียน เพื่อให้เห็นคุณค่าในการปฏิบัติตนตามกฎ ระเบียบของห้องเรียนและโรงเรียน มีลักษณะนิสัยเกี่ยวกับวินัยในตนเอง เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 4 ประกอบด้วย 5 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่

หน่วยที่ 1 เกมเบ็ดเตล็ดและเกมนำไปสู่กีฬา

ฝึกเล่นเกมเบ็ดเตล็ด เช่น เกมจับหมู่ เกมลิงชิงบอล เกมตีบอลข้ามแดน เกมต่อแถว เกมนำไปสู่กีฬา ฝึกวิธีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา เท้ากับตา ตามแบบที่กำหนดให้ อภิปรายผลของการปฏิบัติที่ปฏิบัติได้และปฏิบัติไม่ได้ สำรวจข้อบกพร่อง ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ฝึกปฏิบัติซ้ำๆ จนเกิดความมั่นใจ นำผลจากการศึกษาไปปรับปรุงการปฏิบัติให้มีทักษะดีขึ้น

เพื่อให้มีทักษะเบื้องต้นของการเล่นกีฬา มีความคล่องแคล่วว่องไว มีทักษะประสาทสัมพันธ์ดี เห็นคุณค่าของการฝึกฝนและการแก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อนำไปสู่การมีทักษะที่ดีขึ้น ชื่นชมในความสามารถของตนเอง มีนิสัยขยันหมั่นเพียร มีความสนุกสนานเพลิดเพลิน

หน่วยที่ 2 กิจกรรมเข้าจังหวะ

ฝึกทำจังหวะตามเพลง ฝึกท่ากายบริหารให้เข้ากับจังหวะเพลง ฝึกการเล่นพื้นเมือง ตามรูปแบบที่กำหนดให้ อภิปรายผลของการปฏิบัติที่ปฏิบัติได้และปฏิบัติไม่ได้ สำรวจข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น ซึ่งทำให้เกิดความไม่พร้อมเพรียง แก้ไขข้อบกพร่อง ฝึกปฏิบัติซ้ำๆ จนเกิดความมั่นใจ เกิดความพร้อมเพรียง ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม นำผลจากการศึกษาไปปรับปรุงให้มีรูปแบบที่แปลกใหม่และมีทักษะดีขึ้น

เพื่อให้มีทักษะในการฝึกกิจกรรมเข้าจังหวะ มีความพร้อมเพรียงในการฝึก เห็นคุณค่าของการฝึกฝนและแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อนำไปสู่การมีทักษะที่ดีขึ้น ชื่นชมในความสามารถของตนเอง มีนิสัยขยันหมั่นเพียร อดทน มีระเบียบวินัย

หน่วยที่ 3 ยืดหยุ่นขั้นพื้นฐาน

ฝึกเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐานด้วยการกลิ้งตัว ม้วนตัว กระโดด ห้อยโหน ใต้เชือก ปีน ป่าย การทรงตัว ความอ่อนตัว ความคล่องแคล่ว โดยใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสมกับเพศ วัย ตามแบบที่กำหนดให้อย่างเป็นขั้นตอน อภิปรายผลของการฝึกปฏิบัติได้และปฏิบัติไม่ได้ สำรวจข้อบกพร่อง ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ฝึกปฏิบัติซ้ำๆ นำผลจากการศึกษาไปปรับปรุงการฝึกให้มีทักษะดีขึ้น

เพื่อให้มีทักษะการเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐานถูกต้องและปลอดภัย มีการตัดสินใจดี เห็นคุณค่าของการฝึกฝนและการแก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อนำไปสู่การมีทักษะที่ดีขึ้น ชื่นชมในความสามารถของตนเอง มีนิสัยขยันหมั่นเพียร มีความสนุกสนานเพลิดเพลิน

หน่วยที่ 4 กีฬา

ให้เล่นกีฬาบังคับประเภทคู่ เช่น วิ่งระยะสั้น วิ่งผลัด และประเภทลาน เช่น วิ่งกระโดดไกล และเลือกเล่นกีฬาประเภทบุคคลและประเภทหมู่คณะ เช่น แฮนด์บอล ห่วงยาง ตามความสนใจ อภิปรายซักถามวิธีการเล่น กฎ กติกา สรุปเป็นแนวปฏิบัติ ฝึกเล่นกีฬาให้เป็นไปตามกฎ กติกาของการเล่น ให้เล่นเป็นทีมเพื่อส่วนรวม ให้สังเกตปัญหาที่เกิดขึ้น อภิปรายผลของการฝึกการเล่นกีฬาประเภทต่างๆ ที่ปฏิบัติได้และปฏิบัติไม่ได้ สสำรวจข้อบกพร่อง ปัญหาในการเล่น ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม นำผลจากการศึกษาและข้อบกพร่องต่างๆ และผลจากการอภิปรายไปปรับปรุงการเล่นกีฬาให้ดีขึ้น

เพื่อให้มีทักษะในการเคลื่อนไหว คล่องแคล่ว มีความสามัคคีในการเล่น มีความขยันหมั่นเพียร มีระเบียบวินัย เล่นร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสนุกสนาน

หน่วยที่ 5 กิจกรรมนันทนาการ

ศึกษากิจกรรมต่างๆ ที่น่าสนใจ ซึ่งจะประกอบประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัว อภิปรายสรุปวิธีการและหลักการปฏิบัติกิจกรรมนั้นๆ

ฝึกเข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ที่สนใจและเป็นประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัว อภิปรายผลที่ได้รับจากการทำกิจกรรมนั้นๆ สรุปหลักการและกำหนดแนวปฏิบัติ ฝึกปฏิบัติกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม นำผลจากการปฏิบัติและผลของการศึกษาไปปรับปรุงกิจกรรมให้ดีขึ้น

เพื่อให้เกิดความเพลิดเพลิน ผ่อนคลายอารมณ์ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และครอบครัว

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ประกอบด้วย 6 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่

หน่วยที่ 1 กิจกรรมเข้าจังหวะ

ฝึกทำกายบริหาร คอ ไหล่ แขน ลำตัว ขา ให้เข้ากับจังหวะดนตรี ฝึกการแปรขบวน ให้เกิดความพร้อมเพรียงตามรูปแบบที่กำหนดให้ อภิปรายผลของการฝึก สสำรวจข้อบกพร่อง แก้ปัญหาด้วยการฝึกซ้ำๆ จนเกิดความมั่นใจ เกิดความพร้อมเพรียง ศึกษาหาความรู้ นำผลจากการศึกษาไปปรับปรุงการฝึกให้มีทักษะดีขึ้น

เพื่อให้มีทักษะในการฝึกกิจกรรมเข้าจังหวะ มีความพร้อมเพียงในการฝึก และ แปรชบวน เห็นคุณค่าของการฝึกฝนและแก้ไขข้อบกพร่อง ฝึกให้ดีขึ้น ชื่นชมในความสามารถ ของตนเอง มีความขยันอดทนในการฝึก

หน่วยที่ 2 ยืดหยุ่นขั้นพื้นฐาน

สังเกตขั้นตอนการฝึกการเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐานด้วยการกลิ้งตัว ม้วนตัว กระโดด ห้อยโหน หกกบ หกสามเส้า หกสี่ระดั่ง การทรงตัว ความอ่อนตัว ความคล่องตัว โดยใช้อุปกรณ์ ที่เหมาะสมกับเพศและวัย อภิปรายสรุปให้เห็นวิธีการฝึกที่จะทำให้เกิดความปลอดภัย กำหนด แนวทางเพื่อนำไปฝึกปฏิบัติ ฝึกปฏิบัติตามขั้นตอน อภิปรายผลของการฝึกที่ปฏิบัติได้และปฏิบัติ ไม่ได้ สำรวจข้อบกพร่อง ความถูกต้อง และแก้ปัญหาด้วยการฝึกซ้ำๆ จนถูกต้องและปลอดภัย เกิดความมั่นใจ ศึกษาหาความรู้ นำผลจากการศึกษาไปปรับปรุงการฝึกให้มีทักษะดีขึ้น

เพื่อให้มีความสามารถในการเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐานได้อย่างมีขั้นตอน ปลอดภัย มีความอดทน มีการตัดสินใจ และการทรงตัวดี

หน่วยที่ 3 กีฬา

ให้เล่นกีฬาบังคับประเภทคู่ เช่น วิ่งระยะสั้น วิ่งผลัด วิ่งข้ามรั้ว และประเภท ลาน เช่น วิ่งกระโดดไกล วิ่งกระโดดสูง และเลือกเล่นกีฬาประเภทบุคคลและประเภทหมู่คณะ เช่น ปิงปอง แบดมินตัน วាយน้ำ ฟุตบอล วอลเลย์บอล ตามความสนใจ อภิปรายซักถามวิธี การเล่น กฎ กติกาในการเล่น ฝึกเล่นกีฬา ฝึกเรียนรู้กฎ กติกาจากการเล่น อภิปรายผลของการ ฝึกปฏิบัติ ปัญหาในการฝึก วิธีแก้ปัญหา กำหนดเป็นแนวปฏิบัติ ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ฝึก เล่นกีฬาอย่างสม่ำเสมอ นำผลจากการเรียนรู้ไปปรับปรุงการเล่นกีฬาให้ถูกต้อง และมีทักษะดีขึ้น

เพื่อให้มีทักษะในการเล่น เคลื่อนไหวคล่องแคล่ว มีความสามัคคีเล่นร่วมกับผู้อื่น ได้ สนุกสนานเพลิดเพลิน มีความขยันหมั่นเพียร มีระเบียบวินัย

หน่วยที่ 4 กิจกรรมทดสอบสมรรถภาพทางกาย

ฝึกสังเกตวิธีทดสอบสมรรถภาพทางกายเบื้องต้น อภิปรายผลจากการสังเกตว่า ตนเองมีสมรรถภาพระดับใด บกพร่องในเรื่องใด สรุปแนวทางและกำหนดวิธีการปฏิบัติตน ฝึก ปฏิบัติกิจกรรมสร้างเสริมและพัฒนาสมรรถภาพทางกายในส่วนที่บกพร่องด้วยการฝึกการทรงตัว ความอ่อนตัว อภิปรายผลของการปฏิบัติว่าสามารถปฏิบัติได้และปฏิบัติไม่ได้ สำรวจข้อบกพร่อง ฝึกปฏิบัติซ้ำๆ จนเกิดความมั่นใจและเพิ่มพูนสมรรถภาพทางกายแล้วทดสอบสมรรถภาพทางกาย หลังฝึก ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม นำผลการศึกษาไปปรับปรุงสมรรถภาพให้ดีขึ้น

เพื่อให้มีร่างกายแข็งแรง อดทน มีสมรรถภาพทางกายดี มีความขยันหมั่นเพียร ในการฝึก เห็นคุณค่าของการฝึกฝนและแก้ไขข้อบกพร่องให้มีสมรรถภาพที่ดีขึ้น

หน่วยที่ 5 กิจกรรมแบบผลัด

สังเกตวิธีการฝึกเลี้ยงลูกบอลอ้อมสิ่งกีดขวาง วิ่งผลัดทางตรง วิ่งหลบหลีก วิ่งข้าม เครื่องกีดขวางและกระบวนการที่จะทำให้เกิดความคล่องแคล่วว่องไว อภิปรายสรุปวิธีการหลักการ และแนวปฏิบัติ ฝึกปฏิบัติ อภิปรายผลของการปฏิบัติว่าสามารถปฏิบัติได้ ไม่ได้ สำรวจหาข้อบกพร่อง ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ฝึกปฏิบัติซ้ำๆ จนเกิดความคล่องแคล่วว่องไว นำผลจากการศึกษาผลปฏิบัติไปปรับปรุงการเล่นแบบผลัดให้มีทักษะดีขึ้น

เพื่อให้มีทักษะประสาทสัมผัส คิดคาดคะเนเป็น ตัดสินใจได้ดี มีความเชื่อมั่นในตนเอง

หน่วยที่ 6 กิจกรรมนันทนาการ

ศึกษากิจกรรมต่างๆ ที่น่าสนใจซึ่งเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม อภิปรายสรุปวิธีการและแนวทางในการเลือกกิจกรรม

ฝึกเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่น่าสนใจ อภิปรายผลที่ได้จากการทำกิจกรรมนั้นๆ สรุปหลักการฝึกปฏิบัติกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ ศึกษาหาความรู้ นำผลจากการปฏิบัติและการศึกษาหาความรู้มาปรับปรุงกิจกรรมที่ปฏิบัติให้ดียิ่งขึ้น

เพื่อให้เกิดความเพลิดเพลิน ผ่อนคลายอารมณ์ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

เวลาเรียน

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ได้กำหนดอัตราเวลาเรียนสำหรับกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยตามระดับชั้นโดยประมาณดังนี้

ระดับชั้น	จำนวนคาบต่อปี
ป.1-2	750
ป.3-4	750
ป.5-6	900

เวลาเรียนกำหนดคาบละ 20 นาที คิดเป็นชั่วโมงละ 3 คาบ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2534, หน้า 3) พลศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยจะใช้เวลาเรียน 2-3 คาบ (40-60 นาที) ต่อสัปดาห์ตามความเหมาะสมของหน่วยการเรียนรู้แต่ละกิจกรรมตามระดับชั้น ซึ่งแต่ละโรงเรียนจะเป็นผู้กำหนด แต่โดยส่วนใหญ่โรงเรียนทั่วไปจะใช้เวลาเรียนพลศึกษาในระดับประถมศึกษา 3 คาบ (1 ชั่วโมง) ต่อสัปดาห์ (วิทยาลัยพลศึกษาเชียงใหม่, 2534)

วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2539, หน้า 74) ได้ให้ข้อเสนอแก่ครูในการกำหนดช่วงเวลา เรียนว่าการกำหนดช่วงเวลาในการเรียนแต่ละครั้งให้เหมาะสม ใช้หลักจิตวิทยาพัฒนาการมา พิจารณากำหนดช่วงเวลาเรียนของนักเรียนแต่ละเพศแต่ละวัยแต่ละระดับชั้น โดยไม่มากเกินไป จนนักเรียนเหนื่อยล้าและเบื่อหน่าย แต่ก็ไม่น้อยจนนักเรียนยังไม่ได้เรียนรู้อะไรได้พอสมควร เช่น

นักเรียน ป.1-ป.2   ควรเรียนพลศึกษาคาบละ 20 นาที/วัน

นักเรียน ป.3-ป.4   ควรเรียนพลศึกษาคาบละ 30 นาที/วัน

นักเรียน ป.5-ป.6   ควรเรียนพลศึกษาคาบละ 50 นาที/วัน

และช่วงเวลาที่ใช้ในการฝึกไม่ควรยาวนานหรือสั้นเกินไป ระยะเวลาที่เหมาะสมเท่านี้ที่ จะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็วและคงอยู่ได้นาน จากประสบการณ์ในการสอนของผู้เขียน ยืนยันได้ว่าการฝึกสั้น ๆ หลาย ๆ ครั้งดีกว่าการฝึกยาวนานเพียงครั้งเดียว เพราะการฝึกที่ยาว นานทำให้นักเรียนเหนื่อยเกินไปจนเกิดเป็นความเบื่อหน่ายไม่สนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งขาดการ เสริมแรงเข้าไปช่วย

การวัดผลพลศึกษาตามแนวทางของกระทรวงศึกษาธิการ (วาสนา คุณาอภิสิทธิ์, 2539, หน้า 347) ได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อต้องการทราบว่าคุณเรียนมีความรู้ความเข้าใจทางพลศึกษาเพียงใด
2. เพื่อต้องการทราบว่าคุณเรียนมีสุขภาพและสมรรถภาพทางกายแข็งแรงเพียงใด ภายหลัง จากการเข้าร่วมในกิจกรรมพลศึกษาระยะหนึ่งแล้ว
3. เพื่อต้องการทราบว่าคุณเรียนได้รับผลสัมฤทธิ์ทางทักษะและความสามารถทางกีฬา เพียงใด
4. เพื่อต้องการทราบว่านักเรียนได้เรียนรู้ถึงความเสียสละ ความอดทน ช่วยเหลือร่วมมือ กับเพื่อนร่วมทีม และแสดงน้ำใจนักกีฬาเพียงใด
5. เพื่อต้องการทราบถึงความซาบซึ้งและทัศนคติ (เจตคติ) ที่มีต่อการกีฬา การพลศึกษา และความสนใจต่อการใช้เวลาว่างทางกีฬาของนักเรียนว่ามีเพียงใด

สำหรับขอขายน้่านักคะแนนและอัตราส่วนการให้คะแนน กระทรวงศึกษาธิการได้ให้ แนวทางปฏิบัติไว้ดังนี้

ขอข่ายและน้่านักคะแนน

ด้านทักษะกีฬา/สมรรถภาพทางกาย   40 คะแนน

ด้านพฤติกรรมทางเจตคติ   20 คะแนน

ด้านพฤติกรรมทางคุณธรรม	20 คะแนน
ด้านความรู้	20 คะแนน
รวม	100 คะแนน

อัตราส่วนการให้คะแนน แบ่งเป็น

1. คะแนนเก็บระหว่างภาค 80 คะแนน ประกอบด้วย	
ด้านเจตคติ	20 คะแนน
ด้านคุณธรรม	20 คะแนน
ด้านทักษะ/สมรรถภาพทางกาย	ครั้งที่ 1 20 คะแนน
	ครั้งที่ 2 20 คะแนน
2. คะแนนสอบปลายภาค 20 คะแนน ประกอบด้วย	
ทฤษฎี	10 คะแนน
ปฏิบัติ	10 คะแนน
รวม	100 คะแนน

สมคิด ชิตประสงค์ (2517, หน้า 163) ได้ให้ข้อคิดในการวัดผลทางพลศึกษาไว้ว่า ครูผู้สอนพลศึกษาควรจะได้วัดให้ครอบคลุมทุกด้าน กล่าวคือ

1. สมรรถภาพทางกาย (Physical Fitness)
2. ทักษะต่างๆ ที่ได้เรียนไป (Skills)
3. ความรอบรู้และความเข้าใจ (Knowledge Understanding)
4. คุณลักษณะ (Characters)
5. สุขนิสัย (Health Habits)
6. ทศนคติ (Attitude)

หลักการทางพลศึกษา

หลักการทางพลศึกษาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อมุ่งให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน เกษม นครเขตต์ (ม.ป.ป., หน้า 6) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับหลักการพลศึกษาไว้ 2 แนวคือ

1. Education for the Physical หมายถึง ระบบและโครงการที่กำหนดให้มีการออกกำลังกายโดยใช้กล้ามเนื้อใหญ่เพื่อกระตุ้นระบบต่างๆ ของร่างกายของผู้ร่วมกิจกรรม ให้ทำหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและมีความแข็งแรงสมบูรณ์ในตัวเอง ฉะนั้นการเรียนการสอนพลศึกษาในแนวความคิดนี้จะเป็นการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีโอกาสออกกำลังกายโดยใช้กล้ามเนื้อ

เนื้อใหญ่ทำงาน ทั้งนี้เพื่อเป็นการเสริมสร้างสุขภาพและสมรรถภาพทางกายจะเป็นกิจกรรมกีฬาหรือกิจกรรมทางกายอื่นก็ตาม ล้วนเป็นเครื่องมือเพื่อตอบสนองความต้องการดังกล่าวได้ทั้งสิ้น นอกจากนี้การสอนพลศึกษาตามแนวนี้ยังหมายรวมถึงความพยายามที่จะพัฒนาทักษะทางกาย (Physical Skill) โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะทางกายที่ใช้ในการกีฬา เพื่อนำไปสู่ความเป็นเลิศทางการกีฬา

2. Education Through the Physical หมายถึง โครงการกิจกรรมทางกายที่มีการเคลื่อนไหวทางร่างกายต่าง ๆ ซึ่งได้ถูกกำหนดขึ้นเพื่อหวังผลให้เกิดประสบการณ์ต่าง ๆ แก่ผู้ร่วมกิจกรรมทั้งในด้านสังคม สติปัญญา สุขทรียภาพ สุขภาพกาย และสุขภาพจิต ฉะนั้นการดำเนินการพลศึกษาตามแนวที่สองนี้ กิจกรรมกีฬาหรือกิจกรรมทางกายใดๆ ที่บรรจุไว้ในหลักสูตรพลศึกษา จะทำหน้าที่เป็นสื่อในการพัฒนาคุณภาพของมนุษย์ ทั้งในด้านประสิทธิภาพทางสังคม สติปัญญา ความซาบซึ้งในสุนทรียภาพของกิจกรรมที่เข้าร่วม ตลอดจนการพัฒนาสุขภาพกายและสุขภาพจิต จะเห็นว่า การดำเนินการสอนพลศึกษาตามแนวนี้ไม่ได้สิ้นสุดลงที่การเกิดทักษะทางกายหรือการมีสุขภาพกายที่แข็งแรงสมบูรณ์เท่านั้น แต่ยังหมายรวมถึงการพัฒนาในด้านอื่นที่จำเป็นสำหรับมนุษย์ด้วย

ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาควรดำเนินการจัดตามแนวทางที่ 2 คือ Education Through the Physical

หลักการสอนอย่างมีระบบและขั้นตอนการสอนพลศึกษา

หลักการสอนโดยทั่วไปมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนที่ดี มีพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ดังนั้นในการดำเนินการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงความแตกต่างของลักษณะวิชา ความแตกต่างของผู้เรียนระดับชั้น เพศ อายุ และเลือกใช้ลักษณะการสอนที่เหมาะสมหลายๆ รูปแบบที่สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน และสำหรับการสอนวิชาพลศึกษาควรเป็นไปในลักษณะการฝึกอย่างเป็นระบบเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความคิดรวบยอดที่ดี มีความสนุกสนานในการเรียนและยังทำทลายความสามารถของผู้เรียนด้วย ซึ่ง วีณา วโรตมะวิชญ (2531) ได้กล่าวถึงลักษณะการสอน 2 แบบ คือ

1. แบบมนุษยนิยม (Humanistic Approach)

2. แบบพฤติกรรมนิยม (Behavioral Science) หรือการเข้าสู่วิธระบบ (System Approach)

ครูส่วนใหญ่รู้สึกว่าคุณเองเป็นนักมนุษยวิทยา มักจะคำนึงถึงความรู้สึก ทศนคติ และค่านิยมของนักเรียน ลักษณะดังกล่าวให้ความสำคัญของคุณสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน

โดยย้ำกระบวนการศึกษาต้องยืดหยุ่นและมีการปรับให้เข้ากับนักเรียน ครูจะเชื่อว่าไม่มีวิธีการที่ดีที่สุดที่จะจัดห้องเรียนหรือจัดประสบการณ์เรียนรู้ และยิ่งเชื่ออีกว่าไม่มีสูตรการสอนใดๆ ที่ถือว่าเป็นสูตรการสอนที่ดีที่สุด

แต่ครูบางคนชอบการสอนแนวพฤติกรรมนิยม โดยจะนำเอาความรู้ที่เกิดจากงานวิจัยมาวางเงื่อนไขของการเรียนรู้ เพื่อจะให้นักเรียนได้รับผลอย่างชัดเจน

ในรูปแบบการสอนทั้งสองอย่าง มนุษยนิยมและพฤติกรรมนิยม ต่างก็เน้นความสำคัญของความแตกต่างระหว่างบุคคลและความจำเป็นในอันที่จะให้การสอนที่เหมาะสมแก่นักเรียน ทั้งสองรูปแบบอาจมีความแตกต่างกันในแนวความคิด แต่ก็ไม่มี ความขัดแย้งกันในแง่ของการนำไปใช้ในห้องเรียน ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนแล้ว ก็ควรจะคำนึงถึงการผสมผสานกันระหว่างรูปแบบของมนุษยนิยม และการนำเข้าสู่ระบบไปใช้ในบรรยากาศที่ดีที่สุด เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ วิชา วโรดมะวิชญ์ (2531, หน้า 17) ได้ให้ข้อคิดเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายรวม (Instruction Goal) ว่า “จุดมุ่งหมายรวมจะกล่าวถึงสิ่งที่นักเรียนสามารถจะทำได้หลังจากการเรียนจบหน่วยหนึ่ง ๆ ไม่ได้หมายถึงสิ่งที่ครูจะทำได้ระหว่างการสอนหน่วยหนึ่ง ๆ”

จรรยา แก่นวงษ์คำ (2529, หน้า 216) ได้กล่าวถึงหลักการสอนเพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนพลศึกษานำไปดำเนินการเรียนการสอนพลศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ดังต่อไปนี้

1. ครูและนักเรียนเป็นองค์ประกอบซึ่งกันและกันที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้
2. การสอนของครูควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
3. การสอนมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เด็กเกิดประสบการณ์และสามารถนำไปใช้ได้
4. แรงจูงใจเป็นกุญแจที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้
5. การแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม มีความสำคัญในการช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้
6. การสอนจะได้รับผลดี ถ้าเราสามารถจัดสิ่งแวดล้อมให้เด็กได้เป็นอย่างดี
7. การสอนก็คือ การช่วยเหลือให้นักเรียนได้ค้นพบความสามารถซึ่งตนเองมีอยู่ และนำ

ความสามารถนั้นมาใช้อย่างเต็มที่

ดังนั้นในการดำเนินการเรียนการสอนกิจกรรมพลศึกษาควรได้คำนึงถึงสิ่งที่นักเรียนสามารถทำได้หลังจากการเรียน ซึ่งครูต้องใช้รูปแบบในการสอนผสมผสานหลายรูปแบบโดยคำนึงถึงความพร้อมของตัวผู้เรียน สภาพแวดล้อมมีการยืดหยุ่นและปรับระบบการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเพศและวัยของผู้เรียนด้วย

วาสนา คุณวาทสิทธิ์ (2539, หน้า 263-271) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสอนพลศึกษา แบ่งเป็น 5 ขั้นตอนคือ

1. การเตรียมหรือการนำเข้าสู่บทเรียน (Introductory Phase)
2. การสอน (Teaching Skill Phase)
3. การฝึกหัด (Practice Phase)
4. การนำไปใช้ (Skill Laboratory)
5. การสรุปและสรุปปฏิบัติ (Closing Phase)

ขั้นตอนการสอนพลศึกษาควรดำเนินไปอย่างต่อเนื่องให้ครบตามลำดับขั้นตอนกล่าวคือ

1. การเตรียมหรือการนำเข้าสู่บทเรียน

ในการเตรียมหรือการนำเข้าสู่บทเรียนจะมีอยู่สองกระบวนการ คือ การนำกับการพัฒนา

- 1) การนำเข้าสู่บทเรียน ควรใช้เวลาประมาณ 3-5 นาที

จุดมุ่งหมาย เพื่อเตรียมนักเรียนให้พร้อมที่จะเรียนทักษะหรือเรื่องต่าง ๆ ต่อไป

- 2) การพัฒนา ใช้เวลาประมาณ 5-8 นาที เป็นการบริหารร่างกายเพื่อเตรียมพร้อม

สำหรับการออกกำลังกายในขั้นต่อไป

จุดมุ่งหมาย

ก. เพื่อบริหารร่างกายนักเรียนให้พร้อมที่จะเคลื่อนไหวได้เต็มที่ในขั้นต่อไป

ข. เพื่อเตรียมจิตใจนักเรียนให้พร้อมที่จะเรียน ถือเป็น การสร้างแรงจูงใจอย่างหนึ่ง

ค. เพื่อกระตุ้นและสร้างสมรรถภาพให้แก่ระบบอวัยวะต่างๆ ของร่างกาย เช่น

กล้ามเนื้อ ระบบไหลเวียนโลหิต ระบบหายใจ

2. การสอน

การสอนเป็นขั้นที่มีความสำคัญสูงสุดสำหรับการสอนพลศึกษา โดยเฉพาะการสอนทักษะและเป็นขั้นที่ต้องอาศัยกระบวนการของการใช้ความรู้และเทคนิคของครูเป็นอย่างมาก ดังนั้นจึงควรเลือกกิจกรรมการสอนทักษะมาปฏิบัติให้ถูกต้องมากที่สุดและควรใช้เวลาให้น้อยที่สุด

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้นักเรียนได้รู้ถึงวิธีการและท่าทางที่ถูกต้องของการปฏิบัติทักษะต่างๆ และเกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่างๆ

3. การฝึกหัด

การฝึกหัดเป็นขั้นที่สอดคล้องกับการสอนและมีความสำคัญเท่าเทียมกับการสอนเพราะในขั้นนี้นักเรียนจะได้ฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพิ่มเติมจากที่ครูสอนไป โดยใช้ เวลาประมาณ 20-25 นาที

จุดมุ่งหมาย

- ก. เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกทักษะตามจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน
- ข. เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง
- ค. เพื่อปลูกฝังทัศนคติและบุคลิกภาพที่ดีให้แก่นักเรียน

4. การนำไปใช้

สำหรับขั้นการนำไปใช้นี้จะใช้เวลาประมาณ 5-7 นาที

จุดมุ่งหมาย

- ก. เพื่อให้นักเรียนได้นำทักษะที่เรียนไปแล้วมาทดลองใช้ในสภาพการณ์ต่าง ๆ
- ข. เพื่อให้เกิดความสนุกสนานร่วมกันกับเพื่อนคนอื่น ๆ
- ค. เพื่อปลูกฝังคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน เช่น ความมีน้ำใจนักกีฬา การปฏิบัติ

ตามกฎระเบียบ ความมีศีลธรรมจริยธรรม ฯลฯ

5. การสรุปและสรุปปฏิบัติ

ในขั้นการสรุปและสรุปปฏิบัตินี้ใช้เวลาประมาณ 10 นาที

จุดมุ่งหมาย

- ก. เพื่อสรุปผลเกี่ยวกับการเรียนการสอนหรือเพื่อสร้างมโนทัศน์เป็นครั้งสุดท้าย
- ข. เพื่อให้นักเรียนได้ปฏิบัติสขุณิสัยที่ดี

จรรยา แก่นวงษ์คำ (2517, หน้า 73-74) ได้สรุปขั้นตอนการดำเนินการสอนพลศึกษา เพื่อให้ครูผู้สอนพลศึกษาสามารถเข้าใจได้ง่ายและนำไปใช้ได้เหมาะสม สอดคล้องที่ วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2539) ได้อธิบายไว้ 5 ขั้นตอนคือ

1. ขั้นเตรียม ได้แก่ การตรวจสอบสภาพร่างกายและการแต่งกายของนักเรียน การอบอุ่นร่างกาย
2. ขั้นสอน ได้แก่ อธิบายและสาธิต
3. ขั้นฝึก ได้แก่ การให้นักเรียนมีส่วนร่วม
4. ขั้นใช้ ได้แก่ การเน้นนักเรียนในด้านน้ำใจนักกีฬา
5. ขั้นสรุป ได้แก่ การสำรวจทบทวนบทเรียนปรับปรุงเพื่อการแก้ไข โดยครูให้คำแนะนำ ที่ถูกต้องและสรุปปฏิบัติเป็นการทำความสะอาดร่างกายของนักเรียน

ความรับผิดชอบของครูประจำชั้นและครูพลศึกษา

ครูประจำชั้นถือว่าเป็นบุคคลที่สำคัญในการช่วยให้นักเรียนมีสุขภาพอนามัยที่ดี เพราะครูประจำชั้นมีความสนใจ มีความกระตือรือร้น และมีความเข้าใจเด็ก การได้อยู่ใกล้ชิดดูแลเด็ก

โดยตลอด ทำให้ครูประจำชั้นรู้จักเด็ก ประเมินและปรับสถานการณ์ของเด็กแต่ละคนได้ดีกว่าพ่อแม่หรือแพทย์ แต่ครูประจำชั้นก็ควรได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร เมเยอร์ (Mayer, อ้างใน Willgoose, Carl B., 1964, pp.31-32) กล่าวว่า ครูประจำชั้นควรเป็นผู้มองโลกในแง่ดี มีชีวิตที่เปี่ยมด้วยความกระตือรือร้นและมุ่งหวังพัฒนาเด็กเพื่อให้ห้องเรียนมีสภาพเหมือนกับ “โอเอซิสแห่งความหวัง” ของเด็ก ๆ ซึ่งครูประจำชั้นน่าจะเป็นผู้สอนพลศึกษาได้ดีด้วย หากได้ตระหนักถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของครูผู้สอนพลศึกษา พอสรุปได้ดังนี้

หน้าที่และความรับผิดชอบของครูผู้สอนพลศึกษา (วาสนา คุณาภสิทธิ, 2539, หน้า 316-317)

1. การสอน ครูผู้สอนพลศึกษามีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการเรียนการสอนในหลายๆ รายวิชา ต้องสามารถอธิบาย-สาธิตเทคนิค ทักษะ ประวัติ ประโยชน์ กติกา แผนการเล่น ตลอดจนการใช้อุปกรณ์ให้เป็นประโยชน์ ต้องจัดบริหารชั้นเรียนสำหรับการสอน การเล่น การประเมินผล และการแนะนำ ต้องพัฒนาทัศนคติของควมมีน้ำใจนักกีฬา การจัดสภาพแวดล้อมทางสุศึกษาและการสอนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายอื่นๆ ของวิชาพลศึกษาอีกด้วย

2. การแข่งขันกีฬากายใน ครูผู้สอนพลศึกษาต้องจัดการแข่งขันกีฬากายใน โดยทำการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาต่างๆ รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกที่จะใช้ในการแข่งขันโดยไม่ให้ข้าชอนและนักเรียนได้แข่งขันเท่าๆ กัน ต้องเตรียมการจัดซื้อ จัดลำดับ บำรุงรักษา และแนะนำเกี่ยวกับอุปกรณ์และสิ่งต่างๆ ที่ใช้ประกอบการแข่งขัน ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการแข่งขัน จัดดูแลเรื่องความปลอดภัย จัดเจ้าหน้าที่ดำเนินงาน จัดระบบการให้คะแนน ขจัดความขัดแย้ง และอาจจะต้องจัดทำคู่มือการแข่งขันกีฬากายในไว้ด้วย นอกจากนั้นอาจต้องทำหน้าที่จัดการแข่งขันกีฬากายนอกร่วมกับโรงเรียนอื่นๆ ด้วย

3. การเป็นผู้ฝึกสอนกีฬา ครูผู้สอนพลศึกษาต้องทำหน้าที่เป็นผู้ฝึกสอน หมายถึงว่าต้องเป็นผู้ที่มีทักษะกีฬาสูงและมีความสามารถในการจูงใจสูงด้วย เหตุผลก็เพราะการสอนในชั้นเรียนจะสอนนักเรียนหลายๆ ระดับ ความสามารถปะปนกันไปตั้งแต่อ่อนจนเก่ง แต่การเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาจะต้องสอนนักเรียนที่มีทักษะดีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้นไปอีกและต้องสอนได้อย่างรวดเร็ว ในหน้าที่นี้ครูพลศึกษาจะต้องโดนกระทบจากหลายฝ่าย เช่น นักเรียน คนดู นักข่าว หรือแม้แต่ความต้องการของตนเองที่จะพยายามไม่ให้เกิดการแพ้ผู้ฝึกสอนจึงต้องมีศีลธรรม หลักการ และการเสียสละตนเองอย่างสูงที่จะต่อต้านสิ่งเหล่านั้น และที่สำคัญที่สุดคือ จะต้องไม่บ่ยเบนออกจากจุดมุ่งหมายของวิชาพลศึกษาอย่างเด็ดขาด

จรวย แก่นวงษ์คำ (2529, หน้า 196) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะที่ดีของครูผู้สอน
พลศึกษา ควรประกอบไปด้วย

1. มีสุขภาพดีและมีทักษะที่เป็นพื้นฐานเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ
2. มีความเชื่ออย่างจริงใจว่า พลศึกษา เป็นโปรแกรมใหญ่ที่เกี่ยวข้องไม่เพียงแต่การเล่นกีฬาและการเข้าร่วมกีฬาต่างๆ
3. มีความกระหายใคร่ที่จะศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ เพื่อพัฒนาแนวความคิดทางด้านอาชีพต่างๆ
4. ผู้นำทางพลศึกษา ควรจะเฝ้าหาสิ่งที่จะส่งเสริมตนเองให้มีลักษณะแห่งความเป็นผู้นำ
5. ลักษณะท่าทีดีและมีเสน่ห์ในการดึงดูดความสนใจของสังคม ช่วยให้การทำการต่างๆ สัมฤทธิ์ผล
6. ครูพลศึกษาที่จะประสบผลสำเร็จในชีวิต ต้องเป็นคนที่มีความเฉลียวฉลาดและมีเหตุมีผล
7. ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมของบุคคล คือ ลักษณะพิเศษอันหนึ่งที่จะช่วยให้ครูผู้สอนพลศึกษาประสบผลสำเร็จ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิไลรัตน์ เพชรรัตน์ (2533) ได้ศึกษาการจัดโครงการพลศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ สรุปผลการวิจัยว่า กิจกรรมการเรียนการสอนในคาบเรียน โรงเรียนส่วนใหญ่สอนกีฬา กรีฑาและนันทนาการ สอนได้น้อยในกิจกรรมเข้าจังหวะและยิมนาสติก ครูสอนพลศึกษาส่วนใหญ่เป็นชาย และสอนประจำชั้นทุกวิชาส่วนหนึ่งทำหน้าที่ช่วยด้านบริหาร นักเรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมพลศึกษาอย่างสม่ำเสมอ กิจกรรมที่จัดเสริมสำหรับนักเรียนทุกคน ได้แก่ กิจกรรมกายบริหารหน้าเสาธงเป็นประจำทุกเช้า ปัจจัยที่ส่งเสริมพลศึกษาในโรงเรียน ได้แก่ ความตั้งใจจริงของผู้บริหาร โรงเรียนและการมีส่วนร่วมของคณะครูในโรงเรียน ปัญหาที่โรงเรียนส่วนมากประสบได้แก่ การขาดสนามและโรงฝึกพลศึกษา อุปกรณ์ทางพลศึกษาและครูที่มีวุฒิทางด้านพลศึกษา

วิจิต คชชาญ (2535, หน้า 134) ได้ทำการศึกษาแนวโน้มของหลักสูตรพลศึกษา ระดับประถมศึกษา ในปีพุทธศักราช 2545 : การศึกษาแบบเดลฟาย โดยศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญสาขาพลศึกษา จำนวน 18 คน พบว่า ลักษณะแนวโน้มของหลักสูตรพลศึกษาจะเป็นหลักสูตรที่ดำเนินการโดยท้องถิ่น มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในทุก ๆ ด้าน เน้นการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เนื้อหาประกอบด้วยทักษะพื้นฐาน เกมพื้นฐาน กิจกรรมเข้าจังหวะ ยิมนาสติก

พื้นฐานและกรีฑา กิจกรรมสอดคล้องกับระดับความสามารถของนักเรียน หลักการด้านจิตวิทยา สรีรวิทยา และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน เน้นให้ทุกคนเกิดพัฒนาการสูงสุด วัดประเมินผลตาม จุดประสงค์ของการสอน ประกอบด้วยเกณฑ์ทักษะความรู้และคุณธรรม

จากการสำรวจบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียน ประถมสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ปรากฏผลว่า บทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้ปกครองในการ ส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนประถมสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยอยู่ใน ระดับน้อย (ขจรพงษ์ เพชรเลิศอนันต์, 2535, หน้า 125) และ อารีรัตน์ วัฒนรุ่งเรือง (2535, หน้า 139) ได้ศึกษาถึงสภาพและปัญหาการเรียนการสอนพลศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียน ร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร พบว่า จำนวนครูมีน้อยไม่เพียงพอ งานรับผิดชอบของครูพลศึกษามี มาก ขาดสถานที่เปลี่ยนเครื่องแต่งกาย ไม่มีสนามกีฬาในร่มและอุปกรณ์ทางพลศึกษาไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบรรเจิด โชติเกษมศรี (2529) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูพลศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาของการจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาของ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ระดับมัธยมศึกษาใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ สรุปได้ว่า ครูสอนพลศึกษามีภาระหน้าที่รับผิดชอบมาก ขาดหนังสือและคู่มือการสอน อุปกรณ์การสอน พลศึกษามีสภาพไม่ดีพอ, จำนวนไม่เพียงพอกับนักเรียน ไม่มีห้องเก็บอุปกรณ์และขาดสถานที่ เปลี่ยนเครื่องแต่งกาย ขาดสถานที่ใช้สอนในร่มและกลางแจ้ง นโยบายของผู้บริหารไม่เกื้อหนุน สภาพแวดล้อมและชุมชนไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนพลศึกษา ผู้ปกครองไม่เห็นความ สำคัญและไม่ค่อยให้ความร่วมมือ อุปกรณ์และเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการรักษาพยาบาลมีไม่เพียงพอ ขวัญและความพอใจในสภาพการทำงานของครูผู้สอนพลศึกษาอยู่ในระดับต่ำ

กล่าวโดยสรุปจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า การจัดการเรียนการ สอนพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษามีความสำคัญมากเพราะเป็นพื้นฐานในการพัฒนาเยาวชน ของชาติให้มีศักยภาพทั้งทางสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ สังคมและจิตใจ แต่ปัญหาในการดำเนิน การมีมากไม่ว่าจะเป็นด้านบุคลากร อาคารสถานที่ และสื่อการเรียนการสอน สิ่งเหล่านี้ทำให้ครูผู้ สอนพลศึกษาขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน อันจะส่งผลกระทบต่อการศึกษาของนักเรียน โดยตรง ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความต้องการที่จะศึกษาเพื่อจะได้ข้อมูลอันเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาให้ การจัดการเรียนการสอนพลศึกษาเกิดประสิทธิภาพมากขึ้นต่อไป